

Sygn. akt **II C 403/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Mariola Czech

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Pławczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014r. w R.

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki

Akcyjnej w W.

przeciwko D. P. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego D. P. (1) na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 510.106,87 zł (pięćset dziesięć tysięcy sto sześć złotych osiemdziesiąt siedem groszy), z odsetkami umownymi liczonymi od kwoty 498.765,09 zł, naliczanymi według zmiennej stopy procentowej, aktualnie wynoszącej 16%, od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia zapłaty i z odsetkami ustawowymi od kwoty 11.341,78 zł, naliczanymi od dnia 29 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, a także koszty postępowania w wysokości 6.431,19 zł (sześć tysięcy czterysta trzydzieści jeden złotych dziewiętnaście groszy), w tym 51 zł opłaty od pełnomocnictw i 3,69 zł za poświadczenia notarialne pełnomocnictw, przy czym odpowiedzialność pozwanego jest ograniczona do wysokości 2.760.000 zł, z tym że powyższe kwoty zostały zasądzone również in solidum od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 1.10.2013 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Gliwicach, Ośrodek (...) w R. w sprawie II Nc 87/13,

2. zasądza od pozwanego D. P. (1) na rzecz powoda dalsze koszty sądowe w kwocie 19.130 zł (dziewiętnaście tysięcy sto trzydzieści złotych).

Sędzia:

Sygnatura akt II C 403/13

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. w pozwie o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, złożonym dnia 29. 07. 2013 r. wnosił o zobowiązanie pozwanych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., A. G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., aby zapłacili powodowi in solidum kwotę 510.106,87 zł z umownymi odsetkami liczonymi od kwoty 498.765,09 zł, naliczanymi według zmiennej stopy procentowej, aktualnie wynoszącej 16% liczonymi stosunku rocznym, od dnia 25.07. 2013 r. do dnia zapłaty, z odsetkami ustawowymi wyliczonymi od kwoty 11.341,78 zł od dnia 29.07.2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, przy czym odpowiedzialność pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. została ograniczona do kwoty hipoteki umownej zwykłej w wysokości 1.030.000 zł oraz hipoteki kaucyjnej w wysokości 381.000 zł, ustanowionej na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...) Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, X

Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w M., a także do kwoty hipoteki umownej zwykłej w wysokości 1.030.000 zł oraz hipoteki kaucyjnej w wysokości 381.000 zł, ustanowionej na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...) Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w M..

W uzasadnieniu powód podał, że przysługuje mu od pozwanej spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wymagalna wierzytelność z tytułu umowy kredytu inwestycyjnego numer 202- (...) w rachunku kredytowym w walucie polskiej dla posiadaczy rachunku bieżącego typu (...) z dnia 27.12. 2006 r., zmienionej Aneksem numer (...) z dnia 31.12.2007 r. i Aneksem numer (...) z dnia 24. 4. 2008 r.

Odpowiedzialność pozwanych A. G. i D. P. (1) wynika z poręczenia weksla własnego niezupełnego wystawionego w związku z zabezpieczeniem umowy kredytu inwestycyjnego, wyżej opisanego.

Odpowiedzialność Spółki (...) wynika z tytułu ustanowionego zabezpieczenia do umowy kredytu udzielonego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. w postaci hipoteki umownej zwykłej w wysokości 1.030.000 zł oraz hipoteki kaucyjnej w wysokości 381.000 zł na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...) Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w M. oraz w postaci hipoteki umownej zwykłej w wysokości 1.030.000 zł oraz hipoteki kaucyjnej w wysokości 381.000 zł, ustanowionej na nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...) Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w M..

Odpowiedzialność pozwanej Spółki (...) jest ograniczona do wysokości wyżej wymienionych kwot hipotek.

W dniu 25.02. 2013 r. umowa kredytu została wypowiedziana i w dniu 23.04.2013 r. powód wezwał pozwanych do dobrowolnego spełnienia świadczenia, ale bezskutecznie. Aktualny stan zadłużenia opisany jest w wyciągu z ksiąg bankowych numer (...) z dnia 25.07. 2013 r.

Nakazem zapłaty z dnia 1. 10. 2013 r. w postępowaniu upominawczym Sąd zasądził od pozwanych na rzecz powoda dochodzoną kwotę wraz z kosztami postępowania i powyższy nakaz w stosunku do pozwanych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. jest prawomocny.

Pozwany D. P. (1) w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaskarżył powyższy nakaz w całości i wnosił o odrzucenie pozwu i zasądzenie kosztów postępowania, a w razie uznania, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające odrzucenie pozwu, wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany zarzucił brak zdolności sądowej powoda, ponieważ pozew został skierowany przez (...) Bank (...) i Windykacji w W. Biuro w K. z siedzibą przy O.. Bohaterów W. 2A, (...)-(...) K., jako jednostkę zarządzającą wierzytelnością. Przepisy prawa nie przyznają zdolności prawnej ani sądowej jakimkolwiek wewnętrznym jednostkom organizacyjnym przedsiębiorców. Pozwany zarzucił również brak wykazania umocowania dla osoby która podpisała pozew do reprezentowania powódki. J. W. nie wchodziła w skład zarządu powoda, nie wykazał także powód by była ona jego pracownikiem, co skutkuje nieważnością postępowania. Kolejnym podniesionym zarzutem był brak legitymacji czynnej, gdyż umowa została zawarta przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w W., a nie przez (...) Bank (...) i Windykacji w W. Biuro w K. z siedzibą przy O.. Bohaterów W. 2A, (...)-(...) K., jako jednostkę zarządzającą wierzytelnością. Podniósł ponadto pozwany zarzut braku jego legitymacji biernej, gdyż pozostaje w związku małżeńskim, gdzie obowiązuje ustrój ustawowej wspólności majątkowej, a powód nie wykazał, iż uzyskał zgodę jego małżonki na zawarcie przez niego umowy poręczenia. Poręczenie wekslowe opiekujące na kwotę 2.760.000 zł wchodzi w zakres czynności przekraczających zwykły zarząd, które wymagają zgody drugiego małżonka. Tym samym umowa poręczenia jest nieważna. Brak legitymacji biernej zachodzi po stronie pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., gdyż umowa została zawarta pomiędzy (...), a (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w P., a powód nie wykazał w żaden sposób następstwa prawnego. Zarzucał także pozwany, że do pozwu nie zostały załączone żadne dowody wskazujące na to, czy powód spełnił świadczenie z umowy i w jakiej wysokości. Samo powołanie się na wyciąg ksiąg bankowych jest niewystarczające dla stwierdzenia, że powód dokonał zapłaty na rzecz pozwanego ad. 1, a tym samym, że mogła się zaktualizować ewentualna odpowiedzialność skarżącego z tytułu poręczenia wekslowego. Nie wskazał

także powód podstaw uzasadniających wysokość dochodzonych odsetek w wysokości 11.341, 78 zł, bez wskazania od jakich kwot są dochodzone i kiedy nastąpiła ich wymagalność. Nie wiadomo również z jakich kwot wynika kwota 498.765, 09 zł. Żądał rozliczenia dochodzonej kwoty. Następny zarzut pozwanego dotyczył weksla, którego powód nie dołączył do pozwu, zatem nie można stwierdzić czy weksel został wypełniony, co jest koniecznym elementem możliwości dochodzenia zapłaty z tytułu poręczenia przez pozwanego P. weksla wystawionego przez Spółkę (...). Tym samym pozwany powinien być zawiadomiony o terminie zapłaty analogicznie jak wystawca weksla, co wynika z deklaracji poręczyciela weksla. Pozwany dokonał poręczenia zobowiązania wekslowego, a nie cywilnego, dlatego dołączone do pozwu dokumenty nie mogą być podstawą jego odpowiedzialności. Do pozwu nie dołączono wezwania do zapłaty kierowanego do pozwanego P., czyli powód nie wykazał, by wzywał pozwanego do wykupu weksla, czy też do zapłaty jakichkolwiek kwot tytułem poręczenia wekslowego. Następny zarzut, na który wskazywał pozwany dotyczył tego, że weksel zabezpieczał wierzytelność (...) z tytułu Umowy kredytu inwestycyjnego Hipoteka (...), a pozwany nie udzielał poręczenia wierzytelności wynikających z umowy o takiej nazwie. Ponadto do wypowiedzenia umowy wobec Spółki (...) nie zostało dołączone żadne pełnomocnictwo materialne, zatem brak jest skutecznego wypowiedzenia umowy, co uniemożliwia również dochodzenie kwot objętych poręczeniem wekslowym.

W kolejnym piśmie, po dołączeniu przez powoda odpisu weksla, pozwany zarzucał, że weksel jest nieważny, ponieważ remitent został oznaczony jako (...) SA, a powód działa pod (...) Bank (...) Spółka Akcyjna i tak został ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym. Nieważność weksla skutkuje nieważnością poręczenia weksla pozwanego D. P. (1).

Ostatecznie pozwany zarzucał nadużycie przez powoda prawa, gdyż zadłużenie pozwanego PROFIT w stosunku do kwoty przyznanego kredytu było niewielkie.

Sąd ustalił:

W dniu 27.12.2006 r. powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna Oddział IV w K. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowę kredytu inwestycyjnego numer 202- (...) w rachunku kredytowym w walucie polskiej dla posiadaczy rachunku bieżącego typu (...), na mocy której udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 1.030.000 zł na okres od 27.12.2006 r. do 1.12.2021 r. Kwota wykorzystanego kredytu miała być oprocentowana w stosunku rocznym według zmiennej stopy procentowej, która miała być równa wysokości stawki referencyjnej, powiększonej o marżę banku. W umowie określono co stanowi stawkę referencyjną oraz jak się ją liczy, a także ile wynosi marża banku. Określono również odsetki od wykorzystanego kredytu i termin ich płatności, a także wskazano jakie pobiera się prowizje i opłaty bankowe. W kolejnych paragrafach umowy określono termin spłaty kredytu i odsetek. Paragraf 11 stanowi, że niespłacenie w terminie kredytu albo jego części spowoduje, że niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. W tym samym paragrafie zostało zastrzeżone, że w razie nie zaspokojenia roszczenia umowa kredytu może być wypowiedziana, a termin wypowiedzenia wynosi 30 dni. Aneks numer (...) powód udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 1.380.000 zł, w miejsce kredytu w wysokości 1.030.000 zł, a Aneks numer (...) zmieniono terminy postawienia udzielonego kredytu do dyspozycji kredytobiorcy w ten sposób, że drugą transzę w wysokości 1.170.000 zł kredytobiorca miał uzyskać do 31.12.2008 r.

Dowód: umowa kredytu wraz z aneksami – karta 68 – 77.

(...) Spółka z o.o. w P. wystawił w związku z zabezpieczeniem tej umowy weksel własny niepełny, a pozwany D. P. (1) udzielił poręczenia wekslowego za zobowiązania kredytobiorcy, ale zastrzegł, że jego zobowiązanie jest ograniczone do kwoty 2.760.000 zł. Zastrzegł również, że w razie wypełnienia weksla przez (...) S.A. powinien być zawiadomiony o terminie zapłaty analogicznie jak wystawca. Jego małżonka D. P. (2) wyraziła zgodę na udzielenie przez jej małżonka D. P. (1) powyższego poręczenia wekslowego za zobowiązania firmy (...) poprzednio POPRAD.

Dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kopia weksla –

karta 203,

deklaracja poręczyciela weksla – karta 67,

oświadczenie D. P. (2) – karta 200.

Uchwałą Nr 4 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. zmieniła nazwę z dotychczasowej, a to (...) na (...) Centrum (...), a siedzibę w P. zmieniła na R..

Dowód: akt notarialny – karta 30 – 39.

Umowa kredytu wraz z późniejszymi zmianami w dniu 25.02.2013 r. została wypowiedziana, a w dniu 23. 06. 2013 r. powód wezwał pozwaną (...) Centrum (...), A. G. i D. P. (1), jako poręczycieli wekslowych i (...) jako dłużnika rzeczowego, do dobrowolnego spełnienia świadczenia, ale wezwania okazały się bezskuteczne. Wypowiedzenie podpisała kierownik zespołu J. W. i ekspert K. J. – pracownicy (...), które zostały umocowane przez Zarząd Banku do dokonywania czynności związanych z dochodzeniem wierzytelności wykonywanych przez Centrum (...) S.A., w tym do podpisywania wyciągów z ksiąg bankowych i bankowych tytułów egzekucyjnych, w związku z czynnościami wykonywanymi przez to Centrum, a określonymi w przepisach wewnętrznych (...). Wypowiedzenie umowy nastąpiło wówczas, gdy w spłacie kredytu powstały zaległości w wysokości 26.436,56 zł. Nie zapłacenie tej kwoty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania skutkowało wypowiedzeniem umowy. W dniu 12. 06. 2012 r. powód wypełnił weksel na kwotę 509.696,93 zł z terminem płatności na dzień 22. 07. 2013 r. W dokumencie weksla podano nazwę wystawiającego jako (...) S.A. Zgodnie ze statutem powód działa pod (...) Bank (...) Spółka Akcyjna, ale może używać skrótu (...) S.A. 25.07.2013 r. Pracownicy powoda J. W. i H. R. podpisały wyciąg z ksiąg bankowych numer (...), z którego wynika, że zadłużenie pozwanych wynosi 498.765,09 zł jako należność główna i odsetki naliczone od dnia 24.07.2013 r. w wysokości 11.341,78 zł. W dniu 04.07.2013 r. D. P. (1) został wezwany do zapłaty weksla z terminem płatności na dzień 22.07.2013 r., bezskutecznie. W dniu 29.07.2013 r. powód nadał w Urzędzie Poczтовым pozew podpisany przez pracownika J. W., która została umocowana przez Zarząd (...) do zastępowania Banku przed Sądami, w związku z czynnościami wykonywanymi przez Centrum (...) S.A.

Dowód: wypowiedzenie umowy – karta 260,

wyciąg z ksiąg bankowych – karta 20,

wezwanie do zapłaty – karta 261,

odpis weksla – karta 203,

wezwanie do zapłaty weksla – karta 201 – 202,

pełnomocnictwo dla J. W. – karta 247, 317,

dla K. J. – karta 248,

i dla H. R. – karta 79,

odpis KRS – karta 226 – 246,

statut (...) – karta 289 – 316 - §2.

Sąd zważył:

Zarzuty pozwanego D. P. (1) dotyczące braku zdolności sądowej powoda są bezzasadne, ponieważ powód wykazał, przedstawiając odpis KRS, że Centrum Restrukturyzacji i Windykacji w W. jest firmą oddziału. Tym samym nie może się ostać zarzut powoda dotyczący braku legitymacji czynnej. Wykazał także powód, przedstawiając statut (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej, że używanie skrótu firmy (...) S.A. jest dopuszczalne. Ten sam skrót został wskazany w deklaracji poręczyciela weksla i podpisując deklarację wekslową pozwany nie miał wątpliwości co do oznaczenia banku. Bezzasadny okazał się również zarzut, że J. W. nie posiada umocowania do działania w imieniu powoda,

gdyż przedłożyła stosowne pełnomocnictwo do działania w imieniu banku, podpisane przez upoważnione do tego osoby. Kolejny zarzut braku legitymacji biernej pozwanego i nieważności poręczenia wekslowego również jest nieuzasadniony, skoro żona pozwanego D. P. (2) wyraziła zgodę na udzielone przez niego poręczenie, a stosowny dokument powód przedstawił.

Pozwany D. P. (1) w deklaracji poręczyciela weksła własnego niepełnego oświadczył, że udzielił poręczenia wekslowego za zobowiązania Firmy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (poprzednia nazwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), wynikające z tytułu udzielonego kredytu inwestycyjnego Hipoteka (...), umowa numer (...) z dnia 27.12.2006 r., zmieniona Aneksem numer (...), występującego w charakterze wystawcy weksła własnego niepełnego, na dowód czego złożył na wekslu swój podpis jako poręczyciel za wystawcę. Odpowiedzialność swoją ograniczył do kwoty 2.760.000 zł i zastrzegł, że w razie wypełnienia weksła przez (...) S.A. powinien być zawiadomiony o terminie zapłaty analogicznie jak wystawca. Zarówno treść jak i forma umowy kredytowej nie była przez pozwanego kwestionowana. Zmiana nazwy i siedziby spółki z POPRAD na PROFIT została również wykazana, a treść deklaracji wekslowej świadczy o tym, że pozwany o powyższej zmianie wiedział. O tym, że został wezwany do zapłaty weksła świadczy dowód doręczenia mu wezwania z dnia 28.06. 2013 r. Wcześniej umowa kredytowa została skutecznie wypowiedziana. Istnienie i wysokość zadłużenia kredytobiorcy z tytułu wypowiedzianej umowy powód wykazał wyciągiem z ksiąg bankowych numer (...), gdzie podano zarówno wysokość należności głównej jak i wysokość i okres, za który naliczono odsetki. Powyższy wyciąg został podpisany przez upoważnione przez bank osoby i wprawdzie nie ma charakteru dokumentu urzędowego, ale należy go traktować jako dokument prywatny, którego treści pozwany nie kwestionował, w szczególności nie podnosił zarzutu, że stan zadłużenia kredytobiorcy jest inny.

Powód dochodzi od pozwanego zaspokojenia roszczeń wynikających z poręczenia weksła wystawionego w związku z zabezpieczeniem umowy kredytu udzielonego przez powoda spółce (...), ale nie przedstawił oryginału weksła, a jedynie kopię poświadczoną przez pełnomocnika powoda. Ponadto kwota na którą został wypełniony weksel nie zgadza się z kwotą podaną w wyciągu z ksiąg bankowych, jednakże poręczenie pozwanego jest nie tylko poręczeniem wekslowym, ale również go można traktować jako poręczenie cywilne, gdyż oprócz podpisu na wekslu pozwany podpisał także deklarację wekslową, w której wskazał, że jego odpowiedzialność jest odpowiedzialnością poręczyciela i wskazał do jakiej kwoty swoją odpowiedzialność ogranicza. Tak wypełniona deklaracja wekslowa wskazuje, że poręczenie pozwanego ma charakter również poręczenia cywilnego, podlegającego regułom art. 876 § 1 i 2 kc. Zgodnie z tym przepisem poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał, przy czym oświadczenie poręczyciela winno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie. Mimo, że pozwany złożył na wekslu oświadczenie „poręczam”, nie wyklucza to, że dokonał również poręczenia cywilnego w odrębnym dokumencie, jakim jest deklaracja wekslowa. W deklaracji wekslowej strony ujawniły swoją wolę co do warunków wypełnienia weksła in blanco, ale jednocześnie w jej treści zawarły wszystkie cechy niezbędne dla ważnego poręczenia cywilnego.

Reasumując Sąd uznał, że pozwany oprócz poręczenia wekslowego dokonał poręczenia cywilnego, zatem roszczenie powoda na podstawie art. 876 kc., art. 877 kc. i art. 878 § 1 kc. jest zasadne, z tym że zgodnie z art. 319 kpc. Sąd ograniczył odpowiedzialność pozwanego, zgodnie z jego oświadczeniem zawartym w deklaracji wekslowej.

Zarzut pozwanego co do nadużycia przez powoda prawa (art. 5 kc.) jest niezasadny. W umowie kredytowej strony zastrzegły, że umowa może być wypowiedziana oraz ustaliły warunki, kiedy może to nastąpić. W tej sytuacji twierdzenie pozwanego, że zadłużenie w stosunku do kwoty przyznanego kredytu było niewielkie, zatem bank powinien podjąć działania zmierzające do zweryfikowania sytuacji finansowej kredytobiorcy pod kątem możliwości spłaty kredytu, nie może się ostać. Zdaniem Sądu art. 5 kc. nie może być w tym przypadku zastosowany.

Wobec powyższego, uwzględniając fakt, że w stosunku do pozwanych (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. nakaz zapłaty z 1.10.2013 r. uprawomocnił się, Sąd zasądził dochodzoną kwotę in solidum od pozwanego D. P. (1) z uwzględnieniem treści wcześniej zapadłego nakazu.

O kosztach procesu Sąd postanowił zgodnie z art. 98 kpc. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19.130 zł, która stanowi dalszą część opłaty od pozwu, ponad kwotę zasądzoną nakazem.

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom obu stron.

Dnia 29.5.2014 r. Sędzia